

Mikulski, Zdzisław

Z życia nauki i życia Towarzystwa : Dni Gabriela Narutowicza w 80. rocznicę wyboru na urząd Prezydenta RP : (Warszawa, listopad-grudzień 2002)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 65, 83-86

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DNI GABRIELA NARUTOWICZA W 80. ROCZNICĘ WYBORU NA URZĄD PREZYDENTA RP (WARSZAWA, LISTOPAD–GRUDZIEŃ 2002)

Osiemdziesiąta rocznica wyboru Gabriela Narutowicza na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej stała się okazją do zorganizowania uroczystości upamiętniających Jego wybór na to najwyższe stanowisko w państwie.

Program obchodów obejmował: I. Uroczyste odsłonięcie pomnika Gabriela Narutowicza Pierwszego Prezydenta RP, II. Sesje (popularnonaukową i naukową), III. Wystawy okolicznościowe, IV. Inne wydarzenia. Patronat objął Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski; w skład Komitetu Honorowego weszli wybitni politycy, działacze społeczni, naukowcy. Nad całością uroczystości czuwał Społeczny Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem Jerzego Jasiuka, dyrektora Muzeum Techniki w Warszawie.

Przypomnijmy członkom i sympatykom TNW, że Gabriel Narutowicz, który wrócił ze Szwajcarii do kraju w lipcu 1920 r., został wybrany pierwszym prezesem nowo utworzonej Akademii Nauk Technicznych, związanej z Towarzystwem Naukowym Warszawskim. Akademia powstała z inicjatywy TNW, w celu popierania rozwoju nauk technicznych oraz stanowiących ich podstawę nauk matematyczno-fizycznych, Wydział nauk technicznych TNW powstał dopiero 10 lat później w 1930 r.

Uroczystości rozpoczęto otwarciem (18 XI) wystawy „Gabriel Narutowicz – człowiek, inżynier, „mąż stanu” w XI Czytelni Naukowej w Warszawie (ul. Grójecka 77), a 21 XI odbyła się tam sesja popularnonaukowa pod tym samym tytułem. Z kolei 17 i 23 XI Biuro Turystyczne „TRAKT” zorganizowało wycieczkę „Szlakiem Gabriela Narutowicza” po Warszawie. Cały grudzień 2002 r. w Szkole Podstawowej Nr 88 (ul. Radarowa 4b) była czynna wystawa „Wokół Patrona”, a 6 XII nastąpiło otwarcie muzeum szkolnego „Życie codzienne w Polsce międzywojennej” oraz ogólnopolski zlot szkół im. Gabriela Narutowicza, a Radio BIS nadało cykl audycji o Gabrielu Narutowiczu. W trakcie uroczystości odbyło się 6 XII (PKiN, sala im. Władysława Broniewskiego) XVII Zgromadzenie Ogólne Akademii Inżynierskiej w Polsce. W części I – okolicznościowej – prof. Antoni S. Kwiatkowski

wygłosił referat pt. „Gabriel Narutowicz: inżynier, profesor, pierwszy Prezydent RP”. Referat został przyjęty przez zabranych z uznaniem i potraktowany jako wkład AIP do programu uroczystości „Dni Gabriela Narutowicza”. Następnie osobom szczególnie zasłużonym w budowie pomnika Gabriela Narutowicza – na placu Jego imienia w Warszawie – wręczono Honorowe Medale im. Gabriela Narutowicza nadane przez AIP; medale wręczał prof. Bogdan Ney, prezes; AIP wraz z dr inż. Andrzejem J. Kumorem, przewodniczącym Kapituły Medalu.

W poniedziałek 9 XII Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, wspólnie z Lechem Kaczyńskim Prezydentem m.st. Warszawy, dokonał uroczystego odsłonięcia pomnika Gabriela Narutowicza. Pomnik stanął na placu Jego imienia na tle domu akademickiego. Inicjatywa budowy pomnika wyszła z kręgów społecznych i została poparta przez Urząd Dzielnicy Ochota. (Fot. 1)

„Przegląd Techniczny” w nr 50/2002 (15 XII) zamieścił, wywiad z prof. Marianem M. Drozdowskim (Instytut Historii PAN) poświęcony wartościom jakie symbolizuje dzisiaj postać Gabriela Narutowicza. Wywiad zilustrowano listem Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego do Janusza Odrowąż-Pieniążka, przewodniczącego Komitetu Budowy Pomnika Gabriela Narutowicza. W podziemiach katedry 16 XII, w 80. rocznicę zamordowania Prezydenta, po mszy świętej w Archikatedrze Warszawskiej św. Jana Chrzciciela, złożono wieńce na grobie Gabriela Narutowicza.

Instytut Historii PAN organizował (18 XII) sesję naukową pt. „Miejsce Gabriela Narutowicza w polskiej kulturze technicznej i politycznej”; złożyły się na nią 3 referaty i dyskusja. Organizacja sesji spoczywała w rękach prof. Mariana M. Drozdowskiego; obradom przewodniczył Jerzy Jasiuk, dyrektor Muzeum Techniki i przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Obchodów. Pierwszy referat pt. „Miejsce Gabriela Narutowicza w polskiej kulturze technicznej” wygłosił prof. Zdzisław Mikulski (Akademia Inżynierska w Polsce oraz Polskie Towarzystwo Historii Techniki). Autorem drugiego referatu pt. „Gabriel Narutowicz jako minister spraw zagranicznych” był prof. Piotr Łossowski (Instytut Historii PAN). Wreszcie trzeci referat pt. „Reakcja kraju i Warszawy na wybór i tragiczną śmierć Prezydenta Gabriela Narutowicza” przedstawił prof. Marek M. Drozdowski (Instytut Historii Nauki PAN). (Fot. 2)

W dyskusji uczestnicy sesji wnieśli dodatkowe szczegóły i wyrazili swe opinie. Materiały sesji, uzupełnione sprawozdanie z uroczystości „Dni Gabriela Narutowicza”, znajdują się w publikacji *Gabriel Narutowicz Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej we wspomnieniach i relacjach współczesnych*

Fot. 1 Popiersie Gabriela Narutowicza na placu Jego imienia w Warszawie.

Fot. 2. Prezydium sesji naukowej w Instytucie Historii PAN (od lewej: prof. Piotr Łossowski dyr. IH PAN prof. Stanisław Bylina, inż. Jerzy Jasiuk, prof. Marian M. Drozdowski, prof. Zdzisław Mikulski).

